

Arkalaşyk / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Arkalaşyk / satiriki hekaýa ARKALAŞYK

Bu zatlaryň hemmesine täze alan maşynymyz günükär.

– Näme agzyň ýaşmaklymy, bar-da özüň soraý – diýip, keýwanym hondan bärsi bolup gomaljyrady.

Goňşymyzyň üstüne bardym. Saglyk-amamlyk edenimizden soň habarymy aýtdym.

– Ata-babalarymyzyň aýdanyny etsegem, hor boljak däl welin, birentegimiz şonam oñaramyzok. «At almankaň eýer al» diýip, olar oýnamaga aýdandyrlar öýdýäňmi? Maşyn münjegin çynyň bolsa, öñüräjiginden garažyň gamyny iýmeli ekeniň-dä, goňşy – diýip, Sapargül daýza arzysyny artdyrdy.

Goňşymyzyň häsiýetine beletdim, pully gürrüň etseň, ol öli ýatanam bolsa direlýärdi.

– Wah, men oñ hakyny ýany bilenem tölejek-le, wagtlayınça bolsa bolýa – diýip, men onuň ince damaryndan tutdum.

Sapargül daýzanyň bir hili gözü ýitelen ýaly boldy, gürrüni üýtgedi.

– Kakalaram okuwa gitdi, iki aýlyk, Daşkende o bolsa ýüz gürrüň ederdi welin, bolýa-da, goňşy aralymda gaýkajaklap oturmaýyn, arkalaşyp edäýerin. Onsoňam täze zadyň yrymyna-da gowy däl.

Bolýa-bolýa edip turmakçy boldum.

– Goňşy, siz bir onda-munda tanşy köp adamsyňyz. On-on baş mitir gülgün reňkli mahmal gerek, hi, o hazan tapdyrmazmyka? – diýip, Sapargül daýza şypjaryp keçeleriniň gülüni sypalady.

Mesele aýdyň. Garaž geregiň çynyň bolsa tapman bökersiňem. Boýun aldym.

Mahmalyň aladasy bilen uzyn gije gözüme çüý kakylan ýaly oňly uklabam bilmedim. Daňa golaý ymyzganypdyryn. Alasarmyk ukyň arasynda düýse meňzeş bir zat görüpdirin.

... Asmandan galgap gaýyp barýan mahmalyň lowurdysy edil gözüni alyp barýardy. Tutjak bolup bökdüm. Tisginip oýandym.

– Näme, düýüşürgediňmi? Maşynymyza bir zat bolmady gerek? – diýip, aýalym meni yralady.

Ertesi işe gelibem bar aladam şol mahmal boldy. Söwda ugrunda işleýän tanyşlarymyň birine jaň etdim.

– Haý, gardaş, mahmal düşnüğü ýokdur bizde. Gaty köp wagt bări gelenagam. Ýöne gaty gerek bolsa, dostumyz üçin tapmaly bor ony. Onsoňam arkalaşyk diýilýän zat gowy zat ahyryny – diýip, ol köpmanyly gürledi.

Men söwdagär tanşyynyň buýurjak ýumşuna garaşdym. Ol osmakladan bolup oturman meseläni çöp döwen ýaly etdi.

– Bi, institut bilen araň nähilidir? Ýegenimiz näçe gün bări boýurganyp otyr, matematikadan gorkýan diýip. Hiý, muň bir alajy bolmazmy? Öňem dünýäň çykdajysynu edip okuwa saldyk how. Matematija bolsa ýene-de ýagşy eken, öz okan ugrum. Student ýoldaşlarymyň käbiriniň o ýerde mugallymçylyj edip ýörenleri bardy. Eňdim üstlerine. Elbetde, bular ýaly meseläni telefon üsti bilen çözüp bolmaz ahyryny.

Baý, bu ýumuş buýrmagyň kyndygyny, gaty ýaýdandyrýar. Tanyşlarymyň biri institutyň ağzynda pete-pet gabat geläýdi. Nämeden gürrüň açjagymy bilmän, iki-üç gezek dagy salamlaşdym.

– Maşyn aldym, gutlamaga daga-da baraňyzoga-aý – diýip, men hamana diýersiň ondan göwün edýän ýaly gürledim.

Zaňňarjyk gaty mekir eken, okaýaka-da tilkiliği bardy. Sypjak boldy.

– At arkasy gutly bolsun! Bir nesibeli günümüz hökman bararys. Men-ä häzir sapaga howlugýan – diýip, ol sagadyna seretdi.

Wah, işimiň düzeljeginj bilsem men ertire çenli garaşmaga-da kaýyl-la. Heniz habarymy aýdyp bilmän ýaýdanjyrap durkam, şol institutda işleýän tanyş oglanylarymyň ýene-de biri geläýdi. Ol näme üçindir meniň bilen gaty gadyrlı görüşdi. Ýaňky ýeksruna sypdy welin, muny bir toruma salaýyn diýip, men onuň özündenem beter içginsiredim.

– O-how, men seni göreýin diýip ýördüm. Horoşo çto, özüň gabat geläýdiň. Sluşaý, bi žurnallarda tanşyň ýok-maý? – diýip, ol meniň egnime kakdy.

– «Tokmakda» biri işleýä, näme? – diýip, men ýylgyrdym.

– Hany, degişmäni goýsana. Men seň bilen serýoznyý gürrüň

edýän. Kandidatlygy goramaly, ýekeje publikasiýam ýetenok. Şu işi çaltlandyrp bilseň-ä, bizem bergidar bolmajak bolarys – diýip, ol ekezlendi.

Ýaňky bilen urduk söwdany. Özumiň näme üçin gelendigimi aýdyp, wadalaşdyk.

– Şeýdip, birek-birek bilen arkalaşybermeli, ýogsam hor borsuň – diýip, ol makalasyny tutdurdy meniň elime.

Ýeri, indi näme etmeli? İş ýerime gitdim. Ýolboýy bi makalany kimiň üsti bilen çykardyp bolarka diýip oýlandym. Hyýalymda kimdir birine haýış bilen yüz tutýaryn. Ol hem öz gezeginde maňa ýumuş buýurýar. Arkalaşyk gowy zat, oñarsaň etmeli. Yene haýış, ýene-de ýumuş... Eý ho-o, heý, bi, arkalaşygyň soňy bolmazmyka? Hopugyp kabinetime bardym. Öz-özüme käýindim.

Açyk duran penjireden daşaryny synlap durşuma oýlandym. Kime jaň etmeli?!

0-ho, hana, goltugy mahmally bir adam geçip barýa, saklaýyn. Äpişgeden boýnumy uzadyp gygyrdym yzyndan.

– Ah-ow, inim, hany bir aýak çeksene, «Nireden aldyň?» diýlip ogra aýdylýandyr welin, bagışla. Bular ýaly gowy mahmaly nireden aldyň, satylýamy bir ýerde?

Dogrusy sorasamam-a soradym welin, ýöne o-da bir ýumuş buýrarmykan öýdüp gara janym galmadı. Bolsa-sa gaty ynsaply ýigit eken. Bar dilän zady bir stakan suw boldy.

– Häzir uniwermagda berlip dur. Ýone oçury köpräk – diýip, ol boşan stakany maňa tarap uzatdy.

Men bölümimdäki işgärleriň dördüsinem aldym-da, magazine tarap eňdim. Dogru-da walla, žurnaliste yüz tutanyňdan-a gowudyr. Onsoňam olara indi bil baglar ýalam bolmandyr, ahmal bolsaň depäni ýere degiräýjek-ler how! Birden felýeton ýazarlarmy nämemi.

Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar